

Monumentnummer*: 529502

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **01 februari 2010**
Kadaster deel/nr **82966/133**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Ruurlo	Berkelland	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ruurlo	K			3044

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1:

HOOFDGEBOUW HUIS RUURLO (Ruurlo). Huis Ruurlo is een geheel omgracht, onderkelderd, rood bakstenen gebouw dat vanaf de 16de eeuw in verschillende fasen werd uitgebreid en dat als gevolg daarvan uit verschillende bouwvolumes bestaat. Het huidige front wordt gevormd door een rechthoekig bouwblok met een zware vierkante toren ter rechterzijde (zuid). Aan de achterzijde (oost) omsluiten verschillende vleugels en torens in diverse formaten en in verschillende bouwstijlen een centraal gelegen kleine binnenplaats, waaraan sinds 1984 de hoofdingang gelegen is. In de jaren 1727-1728 kreeg het gebouw zijn huidige vorm. Sinds 1984 is het in gebruik als gemeentehuis. Voorafgaand aan de nieuwe functie werd het in 1982-1983 gerestaureerd. De restauratie werd begeleid door architectenbureau Heineman-Vos-Ten Broeke B.V. uit Velp en uitgevoerd door de firma Woudenberg B.V. uit Zutphen.

De kern van het huidige hoofdgebouw, een rechthoekig, bakstenen gebouw van zeven vensterassen breed, bestaande uit twee bouwlagen en een kapverdieping onder een omlopend schilddak met geglazuurde, gesmoorde Oud-Hollandse pannen (aanwezige leidendak werd in 1982-1983 vervangen naar voorbeeld 19de-eeuwse foto's), dateert uit de 16de eeuw. De symmetrische voorgevel heeft een flauw risalerende middenpartij van drie traveeën breed, bestaande uit een decoratieve, met natuursteen beklede, wit gepleisterde middenas (XVIII a) met ingangspartij en venster omlijst door pilasterstellingen en bekroond door een opzetstuk met alliantiewapen (Van Heeckeren en Van Lynden) en klok. Ter weerszijden van de middenas smalle meerruitsvensters. De ingang bestaat uit dubbele glasdeuren met kleine roedeverdeling en is toegankelijk via een boogbrug (1708) en bordestrap begeleid door een eenvoudige smeedijzeren balustrade. In de voor- en linker (noord) zijgevel schuifvensters in empirestijl, op kelderniveau meerruits-tweelichten. Op het dak een houten klokkentorentje met open boogconstructie onder een vierzijdig koepeldak, gedekt door leien. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bel (1760), gemaakt door C.W. Voigt, slaat om het half uur. Hij wordt aangestuurd door een mechanisch torenuurwerk uit Parijs (ca. 1908). Aan de voorzijde voorts dakkapellen met gebogen fronton. Aansluitend aan de rechterzijde (zuid) van het bouwblok staat een zware toren op rechthoekige grondslag in renaissancestijl, bestaande uit twee bouwlagen en een zolder onder een vierzijdig afgeplat koepeldak, gedekt met leien en bekroond door een achthoekige, houten lantaarn. Op de daklijst is ter herinnering aan de bouw, of aan een verbouwing, het jaartal 1572 aangebracht. Hardstenen blokken markeren de hoeken en de vensteropeningen. Boven de vensters driehoekige, hardstenen frontons met schelpvulling. Horizontale hardstenen banden geleiden de gevelvlakken. Bij de restauratie van 1982-83 zijn de empirevensters vervangen door schuifvensters met kleinere roedeverdeling. De gevelvlakken van de lantaarn op het dak zijn om en om voorzien van meerruitsvensters en velden met panelen met spiegelboogvormige beëindiging. Het achzijdige, met leien gedekte koepeldak wordt bekroond door een ornamentele windwijzer met het alliantiewapen van Van Heeckeren en Van Lynden. Rond de lantaarn een eenvoudige ijzeren balustrade. De zuidelijke vleugel aan de achterzijde dateert uit de 17de of vroege 18de eeuw (tekening C. Pronk, 1732) en bestaat uit twee bouwlagen en een zolder onder een zadeldak, gedekt met geglazuurde, gesmoorde Oud-Hollandse pannen. De eindgevel (oost) wordt afgesloten door een 19de-eeuwse trapgevel. De gevels zijn voorzien van schuifvensters in empirestijl, ter hoogte van de kelder getraliede tweelichten met meerruitsramen. Bovenin de trapgevel een 'oeil de boeuf' en sierankers. Tegen de zuidzijde van de vleugel twee ranke torens onder een meerzijdig schilddak, gedekt met leien, die vermoedelijk in de 19de eeuw zijn toegevoegd voor het onderbrengen van sanitaire voorzieningen. In deze torens ranke spiltrappen met ornamentele, gietijzeren balustrade uit het einde van de 19de eeuw. Tegen de gevels van vleugel en torens steunberen tot halverwege de keldervensters. De noordelijke vleugel aan de achterzijde dateert eveneens uit de 17de of vroege 18de eeuw (tekening C. Pronk, 1732). Tegenwoordig bestaat dit deel uit twee bouwlagen onder een met geglazuurde, gesmoorde pannen gedekt zadeldak. De tweede bouwlaag werd in 1982-1983 toegevoegd naar voorbeeld van een tekening van C. Pronk uit 1732. De vleugel eindigt in een gedeeltelijk vrijstaande toren op rechthoekige grondslag, bestaande uit drie bouwlagen onder een helmdak, gedekt met leien en bekroond door een windvaan. Vleugel en toren zijn voorzien van vensters als in het hoofdblok.

Het interieur van huis Ruurlo is opmerkelijk gaaf bewaard gebleven. Het vormt een afspiegeling van de verschillende bouwfasen, met de nadruk op de 18de eeuw (barok en rococo). De historische afwerking van de vertrekken bestaat over het algemeen uit een 18de-eeuwse betimmering (soms met binnenluiken en vensterbanken), stucplafonds (18de en 19de eeuw), bovendeurstukken en schouwen met schoorsteenbetimmering en schoorsteenstuk (18de en 19de eeuw). De 18de-eeuwse stucplafonds zijn van hoge kwaliteit en veel ervan zijn gedateerd, de plafonds van de begane grond en verdieping in de zuidwestelijke toren in 1706, en de plafonds van een vertrek en een kabinet in de zuidelijke vleugel in 1717. Vermeldenswaard is ook het bijzondere, in hoogrelief uitgevoerde rococo-stucplafond in de tegenwoordige trouwzaal (noordwesthoek). In hetzelfde vertrek bovendien een tegelkachel met voorstellingen van de Vestaalse Maagden. In de hal bijzonder grote marmeren platen op de vloer. In het souterrain voormalige keukens met ingebouwde kasten onder verschillende soorten gewelven. De hoofdtrap dateert vermoedelijk uit het begin van de 18de eeuw, maar is aan het einde van de 19de eeuw voorzien van een nieuwe balustrade met elegante gietijzeren balusters. In 1982-1983 is er een liftschacht aangebracht en zijn de voormalige keukens geschikt gemaakt als vergader- en kantineruimtes.

Waardering HOOFDGEBOUW HUIS RUURLO, behorend tot de historische buitenplaats Ruurlo is van algemeen cultuurhistorisch en architectonisch belang:

- Wegens de ouderdom;
- Wegens de bouw- en ontwikkelingsgeschiedenis, die representatief is voor veel middeleeuwse edelmanswoningen;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Wegens de architectonische vormgeving, die het resultaat is van ca. 500 jaar uitbreiden en (ver)bouwen;
- Wegens de nagenoeg oorspronkelijke plattegrond en indeling;
- Wegens de gaaf bewaarde interieurafwerkingen uit de verschillende bouwfasen.
- Wegens de kenmerkende ligging binnen de oorspronkelijke 17de-eeuwse parkaanleg;
- Wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument